

Fremsat den 1. november 2012 af justitsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af færdselsloven og lov om fragtaftaler ved international vejtransport

(Indførelse af gebyr i forbindelse med chaufføruddannelsen inden for vejtransport af farligt gods og indførelse af mulighed for anvendelse af elektroniske fragtbrev m.v.)

§ 1

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 24. oktober 2011, som ændret senest ved lov nr. 570 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 124 a, stk. 2, indsættes efter »prøver til«: »mellemstor motorcykel,«.

2. I § 124 f indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. For udstedelse af uddannelsesbevis til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods betales 250 kr.

Stk. 3. Det i stk. 2 nævnte beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med 2 pct. tillagt tilpasningsprocenten for det gældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste med 10 delelige kronebeløb. Justitsministeriet bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted.«

§ 2

I lov om fragtaftaler ved international vejtransport, jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 9. september 1986, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »fragtføreren«: »jf. dog stk. 4, 1. pkt.«.

2. I § 6 indsættes som stk. 3-5:

»Stk. 3. Fragtbrev samt ethvert krav, erklæringer, instruks, anmodninger, reservationer eller andre former for meddelelser vedrørende opfyldelsen af en fragtaftale kan oprettes elektronisk.

Stk. 4. Oprettelse af fragtbrev elektronisk, skal fragtbrevet signeres elektronisk af fragtaftalens parter, og oplysningerne i det elektroniske fragtbrev skal være tilgængelige for frag-

taftalens parter. Fragtføreren skal på afsenders anmodning udlevere en kvittering for godset samt alle oplysninger, der gør det muligt at identificere forsendelsen og tilgå det elektroniske fragtbrev.

Stk. 5. Den digitale signatur, som skal anvendes, jf. stk. 4, skal være baseret på den gældende OCES-standard eller opfylde kravene i lov om elektroniske signaturer.«

3. I § 8 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Afsenderen kan forsyne fragtføreren med den i stk. 1, litra g anførte fortegnelse ved brug af elektronisk kommunikation, såfremt parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem fortegnelsen og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer, at de pågældende dokumenters indhold forbliver fuldstændigt og uændret fra det tidspunkt, hvor de blev dannet.«

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Udover de oplysninger, der følger af §§ 7 og 8, skal et elektronisk fragtbrev indeholde oplysninger om procedurerne for:

- udstedelse og levering af det elektroniske fragtbrev,
- sikring af, at de i fragtbrevet indeholdte oplysninger forbliver fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring eller visning,
- tilføjelse af oplysninger i og ændring af det elektroniske fragtbrev, der sikrer, at det er muligt at identificere alle eventuelle tilføjelser i eller ændringer af det elektroniske fragtbrev, og at de oplysninger, der oprindeligt var indeholdt deri, bevares,
- hvordan den part, der skal have de rettigheder, der følger af det elektroniske fragtbrev, kan dokumentere sin adkomst,

- e) afgivelse af bekræftelse af, at der er foretaget levering til modtageren, samt
- f) eventuel erstatning af det elektroniske fragtbrev med et fragtbrev, der er udstedt på anden vis.«

5. I § 14 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Afsenderen kan forsyne fragtføreren med de i stk. 1 anførte dokumenter ved brug af elektronisk kommunikation, såfremt parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem de pågældende dokumenter og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer, at de pågældende dokumenters indhold forbliver fuldstændigt og uændret fra det tidspunkt, hvor de blev dannet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 1, træder i kraft den 19. januar 2013.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 2.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 2, finder alene anvendelse i tilfælde af førstegangsudstedelse af uddannelsesbevis som led i eksamen afsluttet efter 1. januar 2013 og i øvrige tilfælde for ansøgninger indgivet efter 1. januar 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Færdselsloven
 - 2.1. Gebyr for udstedelse af uddannelsesbevis
3. Lov om fragtaftaler ved international vejtransport
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Tillægsprotokollen til CMR-konventionen
 - 3.3. Lovforslagets hovedindhold
 - 3.3.1. Anvendelse af det elektroniske fragtbrev
 - 3.3.2. Autentifikation af det elektroniske fragtbrev
 - 3.3.3. Vilkår for oprettelse af det elektroniske fragtbrev
 - 3.3.4. Dokumenter, der supplerer det elektroniske fragtbrev
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

1.1. Formålet med den foreslåede ændring af færdselsloven er at indføre et gebyr for udstedelse af uddannelsesbevis til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods.

Den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad vej (ADR-konventionen) indeholder regler om bl.a. uddannelsen af førere inden for vejtransport af farligt gods. Den 1. januar 2011 trådte en ny udgave af ADR-konventionen i kraft (2011-udgaven). Den nye udgave af ADR-konventionen indeholder nye krav til indholdet af eksamen og til formatet for det uddannelsesbevis, som pr. 1. januar 2013 skal udstedes i form af et særligt plastikkort.

Lovforslaget indebærer, at udgifterne til gennemførelse af de nye krav i ADR-konventionen finansieres ved et gebyr for udstedelse af uddannelsesbevis til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods.

Lovforslaget indeholder endvidere en udvidelse af den gældende gebyrbestemmelse i færdselslovens § 124 a, stk. 2, der omhandler situationer, hvor der i forbindelse med udvidelse af kørekort til visse kørekortkategorier alene stilles krav om aflæggelse af en praktisk prøve, men ikke teoriprøve.

1.2. Desuden foreslås der en ændring af lov om fragtaftaler ved international vejtransport, der tager sigte på at muliggøre dansk ratifikation af tillægsprotokollen af 20. februar 2008 til FN-konventionen af 19. maj 1956 om fragtaftaler ved international godsbefordring af landevej (CMR) om det elektroniske fragtbrev.

CMR-konventionen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 47 af 10. marts 1965 om fragtaftaler ved international vejtransport (CMR-loven). Med tillægsprotokollen suppleres den eksisterende konvention med henblik på at skabe mulighed for anvendelse af elektroniske fragtbrev.

Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget samtykke efter grundlovens § 19 til, at Danmark ratificerer den nævnte tillægsprotokol.

Dansk tiltrædelse af tillægsprotokollen vil sikre, at elektroniske fragtbrev kan anerkendes på linje med fragtbrev i papirform, hvilket i betydeligt omfang må antages at ville lette transporterhvervet i forbindelse med dokumentation af internationale transporter mv.

Tillægsprotokollens autentiske tekst på engelsk og fransk er – tillige med en oversættelse heraf til dansk – indsat som bilag 2 til dette lovforslag.

2. Færdselsloven

2.1. ADR-konventionen indeholder i kapitel 8.2 regler om uddannelsen af førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods. Det følger bl.a. heraf, at føreren skal være i besiddelse af et uddannelsesbevis med angivelse af, at han eller hun har gennemført en uddannelse og bestået en eksamen i de særlige krav, der skal opfyldes i forbindelse med vejtransport af farligt gods.

ADR-konventionen er gennemført ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 818 af 28. juni 2011 om vejtransport af farligt gods. I bekendtgørelsen er Beredskabsstyrelsen udpeget som kompetent myndighed vedrørende ADR-konventionens kapitel 8.2. Det er således Beredskabsstyrelsen, der fastsætter nærmere regler om uddannelse af førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods, herunder regler om udstedelse og fornyelse af uddannelsesbeviser og vilkår for godkendelse af kurser. Herudover udarbejder Beredskabsstyrelsen eksamensopgaver og kan bemyndige uddannelsesinstitutionerne mv. til på nærmere angivne vilkår at udstede og forny uddannelsesbeviser til førere.

2.2. 2011-udgaven af ADR-konventionen indeholder nye krav til indholdet af eksamen og til formatet for uddannelsesbeviset.

De nye krav til eksamensindholdet indebærer, at eksamenen i forbindelse med heldækkende kurser skal omfatte flere specialiseringsopgaver.

I dag produceres eksamensopgavesættene ved hjælp af en midlertidig løsning, hvor der anvendes et begrænset antal manuelt producerede standardeksamensopgavesæt, da det ikke har været muligt at tilpasse den hidtidige it-løsning til produktion af eksamensopgavesæt til de nye krav.

Med henblik på fremover at sikre en eksamensform, hvor de nye krav er indarbejdet, og hvor der genereres unikke tilfældigt sammensatte eksamensopgavesæt, så det reelt sikres, at eksaminanderne ikke har mulighed for at kende spørgsmålene på forhånd, har Beredskabsstyrelsen behov for at etablere et internetbaseret eksamenssystem til udfærdigelse af eksamensopgaver og afvikling af eksamen.

2011-udgaven af ADR-konventionen indebærer desuden, at uddannelsesbeviset med virkning fra den 1. januar 2013 skal udstedes i form af et plastikkort med et nærmere angivet layout mv. samt en særlig sikkerhedsfunktion.

Med den nuværende ordning udsteder de relevante uddannelsesinstitutioner, herunder forsvaret, private uddannelsesinstitutioner og Transporterhvervets Uddannelser - efter bemyndigelse fra Beredskabsstyrelsen - uddannelsesbeviser i form af papirkort og afholder selv de udgifter, der er forbundet hermed. De nye krav til formatet for uddannelsesbeviset indebærer, at der fremover vil være behov for en central udstedelse af uddannelsesbeviser hos en ekstern kortudsteder.

2.3. Den foreslåede ændring til færdselslovens § 124 f, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer, at udgifterne til gennemførelse af de nye krav i ADR-konventionen til indholdet af eksamen og til formatet for uddannelsesbeviset finansieres ved et formålsbestemt gebyr på 250 kr. pr. uddannelsesbevis (2012-niveau). Gebyrindtægterne skal dække de langsigtede gennemsnitsomkostninger ved administration af ordningen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

3. Lov om fragtaftaler ved international vejtransport

3.1. Gældende ret

Konventionen af 19. maj 1956 om fragtaftaler ved international godsbeholdning ad landevej (CMR) er gennemført i dansk ret ved lov nr. 47 af 10. marts 1965 om fragtaftaler ved international vejtransport (herefter CMR-loven) som ændret ved lov nr. 645 af 13. december 1978 om ændring af søloven, luftfartsloven og loven om fragtaftaler ved international vejtransport.

Formålet med konventionen er at harmonisere reglerne om fragtaftaler ved international vejtransport, herunder reglerne om, hvilke dokumenter der skal anvendes ved international vejtransport, og reglerne om fragtførerens ansvar.

3.2. Tillægsprotokollen til CMR-konventionen

Den 20. februar 2008 vedtog FN en tillægsprotokol til CMR-konventionen. Tillægsprotokollen muliggør anvendelse

af elektroniske fragtbrev i forbindelse med international vejtransport.

Med tillægsprotokollen suppleres konventionen med henblik på at lette den valgfri oprettelse af fragtbrev ved hjælp af procedurer til elektronisk registrering og håndtering af data. Med tillægsprotokollen sidestilles et elektronisk fragtbrev med det (papirbaserede) fragtbrev, der er omtalt i konventionen, ligesom det i tillægsprotokollen angives, at de i konventionen omtalte dokumenter og erklæringer mv. kan oprettes elektronisk, medmindre andet følger af protokollen, jf. tillægsprotokollens artikel 2.

Tillægsprotokollen indeholder – udover reglerne om anvendelse af det elektroniske fragtbrev, jf. artikel 2 – regler om autentifikation af det elektroniske fragtbrev, jf. artikel 3, vilkår for oprettelse af det elektroniske fragtbrev, jf. artikel 4 og artikel 5, og dokumenter, der supplerer det elektroniske fragtbrev, jf. artikel 6.

Tillægsprotokollen blev åbnet for underskrift den 27. maj 2008. Indtil videre har 11 lande, herunder Danmark undertegnet tillægsprotokollen. Danmark har i forbindelse med undertegnelsen taget et sædvanligt ratifikationsforbehold.

Ud af de 11 lande har indtil videre syv lande (Spanien, Schweiz, Nederlandene, Letland, Litauen, Tjekkiet og Bulgarien) ratificeret protokollen. Tillægsprotokollen trådte i kraft den 5. juni 2011.

3.3. Lovforslagets hovedindhold

Med lovforslaget foreslås de nødvendige lovændringer, som muliggør dansk ratifikation af tillægsprotokollen, jf. nærmere lovforslagets § 2.

3.3.1. Anvendelse af det elektroniske fragtbrev

Med tillægsprotokollens artikel 2 indføres der mulighed for, at det i konventionen omtalte fragtbrev samt ethvert krav, erklæringer, instrukser, anmodninger, reservationer eller andre former for meddelelser vedrørende opfyldelsen af en fragtaftale, der er omfattet af konventionen, kan oprettes elektronisk.

I medfør af CMR-lovens § 6, stk. 1, 1. pkt., skal fragtbrev oprettes i tre originale eksemplarer og underskrives af afsenderen og fragtføreren. Efter bestemmelsens 2. pkt. kan disse underskrifter dog erstattes med stempler, for så vidt andet ikke følger af loven i den stat, hvor fragtbrevet oprettes.

Efter de gældende regler stilles der ikke krav om, at der oprettes et fysisk fragtbrev. Det følger således af CMR-lovens § 5, stk. 2, at en fragtaftale er gyldig og underkastet bestemmelserne i CMR-loven, selv om fragtbrevet ikke er oprettet, eller det ikke har det foreskrevne indhold. Manglende overholdelse af formforskriften i lovens § 6 (svarende til konventionens artikel 5) medfører således ikke fragtaftalens ugyldighed.

Fragtbrevet skal imidlertid være underskrevet af afsenderen og fragtføreren (og dermed også som udgangspunkt foreliggende fysisk) for at have konstitutiv virkning i henhold til lovens §§ 25, stk. 1, litra a, 30, 33 og 43, bevisvirkning i henhold til § 11 og betydning for adgangen til at råde over godset i henhold til § 15.

I forhold til underskriften følger det af CMR-lovens § 6, stk. 1, 2. pkt., at underskriften kan trykkes eller erstattes med stempler, såfremt andet ikke følger af loven i den stat, hvor fragtbrevet oprettes. Når fragtbrevet oprettes i Danmark, indeholder lovgivningen ikke hindringer for, at underskriften trykkes eller erstattes af stempler, jf. forarbejderne til loven (lovforslag af 17. december 1964, Folketingstidende 1964/65, Tillæg A, sp. 839-840, jf. hermed henvisningen i de specielle bemærkninger til bestemmelsen i betænkning nr. 319 fra 1962).

Henvisningen til, at underskriften kan trykkes eller ske ved stempel, synes også at give mulighed for, at der kan ske digital signering af fragtbrevet. Således fremgår det af afsnit 4.2 i Justitsministeriets betænkning nr. 1394/2000 om Papirløs Tinglysning, at henvisningen til stempler må antages også at omfatte anvendelsen af digital signatur, hvis fragtbrevet i øvrigt foreligger digitalt.

Uanset at kravet om underskrift i § 6 umiddelbart kan fortolkes til også at omfatte digital signering i de tilfælde, hvor fragtbrevet foreligger i elektronisk form, finder Justitsministeriet, at der for at skabe klarhed om dette forhold, bør foretages en præcisering af reglerne i lovens § 6, så det kommer til at fremgå udtrykkeligt af lovteksten, at fragtbreve samt øvrige dokumenter og erklæringer efter loven kan oprettes elektronisk og signeres digitalt. Der foreslås på denne baggrund indsat tre nye stykker i CMR-lovens § 6, hvori muligheden for anvendelse af elektroniske fragtbreve og elektronisk kommunikation reguleres.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

3.3.2. Autentifikation af det elektroniske fragtbrev

I medfør af tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1, skal det elektroniske fragtbrev autentificeres ved hjælp af en pålidelig elektronisk signatur. Det følger videre af bestemmelsen, at anvendelsen af en elektronisk signatur er pålidelig, såfremt 1) den er entydigt knyttet til underskriveren, 2) den kan identificere underskriveren, 3) den genereres med midler, som underskriveren kan bevare den fulde kontrol med, og 4) den er knyttet til de data, som den vedrører, på en sådan måde, at en hvilken som helst senere ændring af disse data kan opdages.

Efter § 13 i lov om elektroniske signaturer (lov nr. 417 af 31. maj 2000 med senere ændringer) skal bestemmelser i lovgivningen, hvorefter elektroniske meddelelser skal være forsynet med digital signatur, anses for opfyldt, hvis meddelelsen er forsynet med en avanceret elektronisk signatur, der

er baseret på et kvalificeret certifikat, og som er fremstillet ved brug af et sikkert signaturgenereringssystem.

En avanceret elektronisk signatur er i den nævnte lovs § 3, stk. 2, defineret som en elektronisk signatur, der entydigt er knyttet til underskriveren, der gør det muligt at identificere underskriveren, som skabes med midler, som kun underskriveren har kontrol over, og som er knyttet til de data, den vedrører på en sådan måde, at enhver efterfølgende ændring af disse data kan opdages. Lovens krav til en kvalificeret digital signatur opfylder således de betingelser, som er forudsat i tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1.

Udbredelsen af kvalificerede digitale signaturer, som er omfattet af lov om elektroniske signaturer, er imidlertid begrænset i Danmark. For at skabe et større marked for digitale signaturer på et højt sikkerhedsniveau fastsatte ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i 2002 den såkaldte OCES-standard (Offentlige Certifikater til Elektroniske Services). OCES-standarden er ikke omfattet af lov om elektroniske signaturer, men afspejler i videst muligt omfang kravene i lov om elektroniske signaturer. OCES-certifikater adskiller sig således ikke rent tekniske fra kvalificerede certifikater, og OCES-certifikater giver dermed også sikkerhed for identiteten på certifikatindehaveren (autenticitet) og dermed på underskriveren af et digitalt dokument, ligesom OCES-certifikater giver sikker for, at et signeret dokument ikke kan ændres, uden at det senere vil kunne konstateres (integritet). Den gældende OCES-standard opfylder ifølge Digitaliseringsstyrelsen, kravene til en avanceret elektronisk signatur, som denne er defineret i § 3, stk. 2, i lov om elektroniske signaturer og dermed kravene i tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1.

Den mest udbredte digitale signatur i Danmark er NemID. NemID er baseret på den gældende OCES-standard, og opfylder dermed kravene i § 3, stk. 2, i lov om elektroniske signaturer og dermed tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1.

For at sikre, at der ved oprettelse af elektroniske fragtbreve også kan benyttes NemID i forbindelse med den digitale signering, foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 5 til CMR-lovens § 6, hvoraf det fremgår, at parterne kan anvende en digital signatur, der enten er baseret på den gældende OCES-standard eller som opfylder kravene i lov om elektroniske signaturer (dvs. også de supplerende krav i lovens § 13).

Udover at stille krav til den signatur, der anvendes, følger det endvidere af tillægsprotokollens artikel 3, stk. 3, at oplysningerne i det elektroniske fragtbrev skal være tilgængelige for alle parter, som er berettiget dertil. For at sikre, at dette krav iagttages, foreslås der i § 6 i loven indsat en udtrykkelig bestemmelse herom, jf. forslaget til § 6, stk. 4, 1. pkt. (lovforslagets § 2, nr. 2). Det foreslås endvidere præciseret, at lovens krav om tre original eksemplarer ikke finder anvendelse i de tilfælde, hvor fragtbrevet foreligger elektronisk. I disse tilfælde vil det afgørende som anført være, at fragtbrevet er gjort tilgængeligt for fragtaftalens parter, jf.

forslaget til § 6, stk. 4, 2. pkt. (lovforslagets § 2, nr. 2), jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

3.3.3. *Vilkår for oprettelse af det elektroniske fragtbrev*

De nærmere krav til indholdet af et elektronisk fragtbrev følger af artikel 4 og 5 i tillægsprotokollen.

I medfør af tillægsprotokollens artikel 4, stk. 2, skal proceduren for oprettelse af det elektroniske fragtbrev sikre, at oplysningerne i fragtbrevet forbliver fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring og visning.

Oplysningerne kan dog suppleres eller ændres i de tilfælde, som er tilladt i henhold til konventionen (f.eks. afsenderens mulighed for at ændre modtager frem til overgivelsen til den, i fragtbrevet, angivne modtager jf. CMR-konventionens artikel 12 og CMR-lovens § 15), såfremt det sikres, at det er muligt at identificere alle eventuelle tilføjelser i eller ændringer af det elektroniske fragtbrev, og forudsat at de oplysninger, der oprindeligt var indeholdt deri, bevares, jf. tillægsprotokollens artikel 4, stk. 3.

I medfør af tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, skal de parter, der har interesse i fragtaftalens opfyldelse, være enige om måden, hvorpå det elektroniske fragtbrev oprettes og leveres til den berettigede part. Endvidere skal der være enighed om en garanti for, at de oplysninger, der er indeholdt i fragtbrevet, forbliver fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring og visning, jf. artikel 4, stk. 2.

Herudover skal der være enighed om måden, hvorpå den part der skal have de rettigheder, der følger af det elektroniske fragtbrev, kan dokumentere sin berettigelse, og om måden, hvorpå der afgives en bekræftelse af, at levering til modtageren er foretaget. Endelig skal der være enighed om procedurerne for tilføjelse af oplysninger og ændring af det elektroniske fragtbrev, der sikrer, at det er muligt at identificere alle eventuelle tilføjelser i eller ændringer af det elektroniske fragtbrev, og at de oplysninger, der oprindeligt var indeholdt deri, bevares, jf. artikel 4, stk. 3, samt om procedurerne for en eventuel erstatning af det elektroniske fragtbrev med et fragtbrev, der er udstedt på anden vis.

Disse procedurer skal efter artikel 5, stk. 2, være anført i det elektroniske fragtbrev.

Det forslås, at der i CMR-loven indsættes en bestemmelse, der fastslår, at et elektronisk fragtbrev udover oplysningerne i §§ 7 og 8 også skal indeholde oplysninger om disse vilkår.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

3.3.4. *Dokumenter, der supplerer det elektroniske fragtbrev*

I medfør af tillægsprotokollens artikel 6, stk. 1, skal fragtføreren efter afsenderes anmodning udlevere en kvittering for godset samt alle oplysninger, der gør det muligt at identificere forsendelsen og tilgå det elektroniske fragtbrev.

Denne bestemmelse modsvarer ikke af en tilsvarende bestemmelse for fragtbreve omfattet af konventionen. For at imødekomme dette krav i tillægsprotokollen indføres der en bestemmelse herom. Bestemmelsen foreslås indsat i forlængelse af kravet om, at det elektroniske fragtbrev skal være tilgængeligt for fragtaftalens parter, i forslaget til § 6, stk. 4.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Tillægsprotokollens artikel 6, stk. 2, gør det endvidere muligt for afsenderen ved hjælp af elektronisk kommunikation at forsyne fragtføreren med de dokumenter, der er anført i CMR-konventionens artikel 6, stk. 2, litra g og artikel 11 (det vil sige en fortegnelse over de dokumenter, som er stillet til fragtføreren rådighed og dokumenter, der er nødvendige med henblik på toldbehandling). Dette forudsætter imidlertid, at dokumenterne forefindes elektronisk, og at parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem de pågældende dokumenter og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer deres integritet.

Konventionens artikel 6, stk. 2, litra g, om fortegnelser over de dokumenter, som er stillet til fragtføreren rådighed er gennemført i dansk ret i CMR-lovens § 8, stk. 1, litra g, og konventionens artikel 11 om dokumenter, der skal stilles til fragtføreren rådighed med henblik på toldbehandling og andre formaliteter, er gennemført i CMR-lovens § 14.

Det forslås, at der i § 8, indsættes et nyt stk. 3, og at der i § 14, indsættes et nyt stk. 4, der gør det muligt at afsende de nævnte dokumenter elektronisk i overensstemmelse med tillægsprotokollens artikel 6.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 og 5, og bemærkningerne hertil.

4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

Lovforslaget vurderes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*

Den forslåede ændring af færdselsloven vurderes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

Det forventes, at de foreslåede ændringer af CMR-loven vil kunne have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet anvendelsen af elektroniske fragtbreve vil mulig-

gøre en hurtigere og mere effektiv overførsel af data i forbindelse med afviklingen af internationale transportaftaler.

Adgangen til at anvende elektronisk kommunikation forventes endvidere at medføre rationaliseringsgevinster i den enkelte virksomhed og øge virksomhedernes konkurrenceevne via en forbedret mulighed for elektronisk samspil med andre virksomheder. Ligeledes vil der kunne være en vis lettelse af virksomhedens administrative byrder gennem mulighed for elektronisk kommunikation af oplysninger til aftaleparter.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at få administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at få miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/126/EF (tredje kørekortdirektiv) som senest ændret ved Kommissionens direktiv nr. 2011/94/EU, indeholder en række nye kørekortkategorier. Disse er nærmere fastsat i kørekortbekendtgørelsen. Indførelsen af de nye kategorier har medført et behov for den justering af gebyrbestemmelsen i færdselsloven § 124 a, stk. 2, der foreslås med lovforslagets § 1, nr. 1.

Den foreslåede ændring til færdselslovens § 124 f, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, har til formål at finansiere udgifterne til gennemførelse af en række nye krav i 2011-udgaven af ADR-konventionen ved at indføre et gebyr for udstedelse af uddannelsesbeviser. Ændringen hænger derfor sammen med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68 af 24. september 2008 om indlandstransport af farligt gods med senere ændringer, som bl.a. fastsætter, at vejtransport af farligt gods inden for eller mellem EU-medlemsstaterne alene er tilladt, hvis det sker i overensstemmelse med ADR-konventionen.

Herudover indeholder lovforslaget ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Tingligningsretten, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Aalborg Lufthavn, Aarhus Lufthavn A/S, Advokatrådet, Af-

fald Danmark, Arbejderbevægelsens erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL), Arbejdstilsynet, Assuranceforeningen SKULD, Autobranchens Handels- og Industriforening, Batteriforeningen, Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening, Bilfærgernes Rederiforening, Billund Lufthavn, Bureau Veritas HSE, Camping Branchen, Cantell, Chaufførernes Fagforening, Dangerous Goods Management, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Tekniske Universitet – DTU Transport, Danmarks TransportForskning, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Camping Union, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Kredit Råd, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Køreskole Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Sprængteknisk Forening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Busvognmænd, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Motorcyklisters Råd (DMC), Danske Regioner, Danske Speditører, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, DI Transport, DSB, Energi- og Olieforum, Experian A/S, Fagligt Fælles Forbund (3F), Falck, FDKI Sikkerhedskort, Finans og Leasing, Finansrådet, FORCE Certification, Forbrugerrådet, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Fyrværkerifabrikanter og -grossister i Danmark, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Foreningen af køretekniske anlæg, Foreningen af miljøarbejdere i kommunerne, Foreningen af offentlige anklagere, Foreningen af Sikkerhedsrådgivere i Danmark, Foreningen for Trafikofre, Foreningen Liv og Trafik, Forsikring og Pension, Fredericia Tankvognudstyr, Frie Danske Lastbilvognmænd (FDL), Fyrværkeribrancheforeningen, Fyrværkeriforeningen, Gjerløv Consulting, HMK-bilcon A/S, Institut for Menneskerettigheder, Institut for Transport, International Transport Danmark (ITD), J. Hvidtved Larsen, Kommunekemi A/S, Kommunernes Landsforening, Københavns Brandvæsen, Københavns Lufthavne A/S, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Liberale Erhvervs Råd, MC Touring Club Danmark, Motorcykel-Forhandler Foreningen, Motorcykel Importør Foreningen, Motorcykelbranchens Landsforbund, NOAH-Trafik, Politiforbundet, Post Danmark, Procesindustriens Brancheforening, Producenter af Komprimerede Gasser, RenoSam, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rederiforeningen af 2010, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Sikker Trafik, Simon Moos Maskinfabrik A/S, Special Waste System A/S, Statens Institut for Stråleskyttelse, Teknologisk Institut, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Transporterhvervets Uddannelsesråd, VM Tarm A/S, Århus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning.	Ingen af betydning.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning.	Ingen af betydning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forbedret mulighed for at benytte elektronisk kommunikation i forbindelse med international vejtransport, hvilket kan medføre administrative lettelser og besparelser for erhvervslivet og være med til at sikre konkurrenceevnen over for udenlandske virksomheder.	Ingen af betydning.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen af betydning.	Ingen af betydning.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Den foreslåede ændring i § 1, nr. 1, hænger sammen med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF (tredje kørekortdirektiv) som senest ændret ved Kommissionens direktiv nr. 2011/94/EU, og den foreslåede ændring i § 1, nr. 2, hænger sammen med implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68 af 24. september 2008 om indlandstransport af farligt gods med senere ændringer.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af færdselslovens § 124 a, stk. 1, at der for afholdelse af køreprøve betales 580 kr. Gebyret dækker både teoripróven og den praktiske prøve (og den efterfølgende udstedelse af kørekort). Ved udvidelse af kørekort til enkelte kørekortkategorier stilles der ikke krav om aflæggelse af teoripróve, men alene krav om en praktisk prøve. Det fremgår i den forbindelse af færdselslovens § 124 a, stk. 2, at der for praktiske prøver til stor motorcykel og almindelig bil med stort påhængskøretøj betales 260 kr.

Med implementeringen af tredje kørekortdirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF), der skal anvendes fra den 19. januar 2013, indføres en række nye kørekortkategorier. Disse er nærmere fastsat i kørekortbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 886 af 15. august 2012, der træder i kraft den 19. januar 2013. De nye kategorier medfører to nye situationer, hvor der ved udvidelse af kørekort alene skal aflægges en praktisk prøve. Det drejer sig om mellemstor motorcykel (kategori A2) og almindelig bil med stort påhængskøretøj, hvor vogntogets samlede tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg, men ikke 4.250 kg. De sidstnævnte vogntog vil efter aflæggelse af en praktisk prøve fremover kunne føres med et kørekort til kategori B (almindelig bil) og ikke som i dag alene med et kørekort til kategori B/E (almindelig bil med stort påhængskøretøj).

Med den foreslåede ændring udvides den gældende bestemmelse i færdselslovens § 124 a, stk. 2, om et gebyr på 260 kr. for afholdelse af en praktisk prøve til også at omfatte de to nævnte nye situationer, hvor der alene stilles krav om en praktisk prøve. Gebyret overstiger ikke omkostningerne til

afholdelsen af den praktiske prøve og den efterfølgende udstedelse af kørekortet.

Til nr. 2

Det foreslås i § 124 f, stk. 2, at der indføres et gebyr på 250 kr. (2012-niveau) for udstedelse af uddannelsesbevis til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods. Gebyret overstiger ikke udgifterne til gennemførelse af de nye krav i 2011-udgaven af ADR-konventionen til indholdet af eksamen og til formatet for uddannelsesbeviset.

Den foreslåede bestemmelse i § 124 f, stk. 3, indebærer, at det i § 124 f, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, nævnte beløb vil blive reguleret i overensstemmelse med den almindelige prisudvikling. Justitsministeriet vil hvert år udstede en bekendtgørelse om beløbets aktuelle størrelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indføre mulighed for, at fragtbreve kan oprettes digitalt ved anvendelse af digital signatur. I de tilfælde, hvor fragtbrevet oprettes elektronisk, erstattes lovens krav i § 6, stk. 1, 1. pkt., om at der skal foreligge tre originale eksemplarer af fragtbrevet, med et krav om, at fragtbrevet skal gøres tilgængeligt for alle aftalens parter. Der henvises i øvrigt til de foreslåede bestemmelser i CMR-lovens § 6, stk. 3-5 (lovforslagets § 2, nr. 2), og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Med bestemmelsen forslås indført tre nye stykker i CMR-lovens § 6.

Med forslaget til *stk. 3* indsættes der en udtrykkelig bestemmelse om muligheden for, at fragtbrev mv. kan oprettes elektronisk. Bestemmelsen svarer til tillægsprotokollens artikel 2, stk. 1. Det elektroniske fragtbrev vil være sidestillet med et traditionelt fragtbrev i forhold til spørgsmålet om bevismæssig værdi mv., forudsat at fragtbrevet indeholder de i lovens anførte oplysninger. Om oplysningskravene henvises til den foreslåede bestemmelse i § 8 a (lovforslagets § 2, nr. 4) og bemærkningerne hertil.

Om betydningen af overholdelse af formkravene i CMR-lovens § 6 henvises der til pkt. 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Med forslaget til *stk. 4, 1. pkt.*, fastslås det, at det elektroniske fragtbrev skal autentificeres ved brug af elektronisk signatur.

Med forslaget til *stk. 5* gives der mulighed for, at den digitale signatur, som skal anvendes ved oprettelse af et elektronisk fragtbrev, enten kan være baseret på den gældende OCES-standard, eller skal opfylde kravene i lov om elektroniske signaturer.

Med henvisningen til OCES-standard sikres det, at den digitale signatur, som udstedes af NemID, også kan anvendes.

Som anført under pkt. 3.3.2 i de almindelige bemærkninger vurderes både en digital signatur i henhold til lov om elektroniske signaturer og en signatur baseret på den gældende OCES-standard at opfylde kravene til autentifikation af det elektroniske fragtbrev i tillægsprotokollens artikel 3, stk. 1.

Udover at det elektroniske fragtbrev skal signeres elektronisk, følger det af tillægsprotokollens artikel 3, stk. 3, at oplysningerne i det elektroniske fragtbrev skal være tilgængelige for alle fragtaftalens parter. Som anført under bemærkningerne til § 2, nr. 1, træder kravet om, at det elektroniske fragtbrev skal være tilgængeligt for parterne, i stedet for kravet om, at der skal foreligge tre originale eksemplarer af fragtbrevet. Sidste del af den foreslåede bestemmelse i *stk. 4, 1. pkt.*, skal således ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i CMR-lovens § 6 stk. 1 (lovforslagets § 2, nr. 1).

Med forslaget til *stk. 4, 2. pkt.*, gennemføres tillægsprotokollens artikel 6, stk. 1. Med bestemmelsen fastslås det, at fragtføreren i forbindelse med anvendelse af elektroniske fragtbrev efter afsenderens anmodning skal aflevere en kvittering for godset samt alle oplysninger, der gør det muligt at identificere forsendelsen og tilgå det elektroniske fragtbrev.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Med bestemmelsen forslås et nyt stk. 3 indsat i CMR-lovens § 8. Med bestemmelsen gives der mulighed for, at afsenderen elektronisk kan forsyne fragtføreren med en fortegnelse over de dokumenter, som er stillet til fragtføreren på rådighed, jf. § 8, stk. 1, litra g, forudsat at parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem fortegnelsen og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer deres integritet. Det foreslåede stk. 3 gennemfører delvist tillægsprotokollens artikel 6, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Med bestemmelsen forslås der indsat en ny bestemmelse, som opregner de oplysninger om de supplerende aftalevilkår, som der efter tillægsprotokollens artikel 5, stk. 2, stilles krav om, at et elektronisk fragtbrev skal indeholde. De supplerende aftalevilkår svarer til de oplysninger og procedurer, som tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, fastlægger, at parterne skal blive enige om i forbindelse med oprettelse af det elektroniske fragtbrev. Aftalevilkårene indeholdt i den foreslåede § 8 a supplerer de krav til fragtbrevets indhold, som følger af CMR-lovens §§ 7 og 8.

Med den foreslåede § 8 a, litra a, gennemføres tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, litra a. Af bestemmelsen fremgår det, at parterne, når formen elektronisk fragtbrev anvendes, skal være enige om den måde, hvorpå fragtbrevet oprettes og leveres.

Forslaget til § 8 a, litra b, gennemfører tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, litra b, sammenholdt med artikel 4, stk. 2. Efter denne bestemmelse skal der være sikkerhed for, at fragtbrevet bevarer sin integritet, det vil sige, at de i fragtbrevet indeholdte oplysninger forbliver fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring eller visning. Dette krav forudsættes opfyldt ved anvendelse af avanceret elektronisk signatur, idet denne signatur sikrer meddelelsens integritet, jf. § 2, nr. 2, litra d, i lov om elektroniske signaturer. Både en signatur baseret på den gældende OCES-standard, og en signatur, der opfylder kravene i lov om elektroniske signaturer, opfylder dette krav. Der henvises til pkt. 3.3.2 i de almindelige bemærkninger samt til forslaget til CMR-lovens § 6, stk. 5 (lovforslagets § 2, nr. 2) og bemærkningerne hertil.

Med forslaget til § 8 a, litra c, gennemføres tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, litra e, sammenholdt med artikel 4, stk. 3. Efter denne bestemmelse skal der mellem parterne være enighed om proceduren for, hvorledes der kan tilføjes oplysninger til eller ændres i det oprindelige elektroniske fragtbrev, og oplysningerne herom skal medtages som en del af aftalevilkårene i det elektroniske fragtbrev.

Endvidere gennemføres der med forslaget til § 8 a, litra d-f, de krav og vilkår, som følger af tillægsprotokollens artikel 5, stk. 1, litra c, d og f. Med bestemmelserne stilles der såle-

des krav om, at der mellem parterne er enighed om, hvordan den berettigede i henhold til et elektronisk fragtbrev dokumenterer sin berettigelse, samt hvordan der skal ske bekræftelse af, at der er foretaget levering. Endvidere skal det elektroniske fragtbrev indeholde oplysninger om de procedurer, som parterne er blevet enige om i forhold til en eventuel erstatning af det elektroniske fragtbrev med et fragtbrev, der er udstedt på anden vis.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i de almindelige bemærkninger

Til nr. 5

Med bestemmelsen foreslås et nyt stk. 4 indsat i CMR-lovens § 14. Med den foreslåede bestemmelse gives der mulighed for, at afsenderen elektronisk kan forsyne fragtføreren med de dokumenter, der er nødvendige med henblik på toldbehandling og andre formaliteter, jf. § 14, stk. 1, forudsat at parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem fortegnelsen og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer deres integritet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i de almindelige bemærkninger

Til § 3

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2013, idet § 1, nr. 1 (om færdselslovens § 124 a, stk. 2), dog træder i kraft den 19. januar 2013, jf. stk. 2, som er den dato, hvorfra tredje kørekortdirektiv skal finde anvendelse.

Lovens ikrafttrædelsesdato indebærer, at bestemmelsen i § 1, nr. 2 (om færdselslovens § 124 f, stk. 2, om gebyr for ud-

stedelse af uddannelsesbevis), finder anvendelse i forhold til uddannelsesbeviser, der udstedes første gang eller fornyes den 1. januar 2013 eller herefter. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i forhold til uddannelsesbeviser, der fra den 1. januar 2013 udstedes som følge af bortkomst mv. eller førerens udvidelse med specialiseringskurser. Bestemmelsen finder dog alene anvendelse i tilfælde af førstegangsudstedelse af uddannelsesbevis som led i eksamen afsluttet efter 1. januar 2013 og i øvrige tilfælde for ansøgninger indgivet efter 1. januar 2013, jf. forslaget i *stk. 4*.

Lovens ikrafttrædelsesdato indebærer endvidere, at det beløb, der er nævnt i § 124 f, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, første gang vil blive reguleret i medfør af § 124 f, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, den 1. januar 2014.

Ikrafttrædelsesbestemmelsens stk. 3 vedrører ændringen af CMR-loven, jf. lovforslagets § 2. Efter artikel 8, stk. 1 i tillægsprotokollen til CMR-konventionen, træder protokollen i kraft 90 dage efter, at protokollen er blevet ratificeret af fem stater. I overensstemmelse hermed trådte protokollen i kraft den 5. juni 2011.

Efter tillægsprotokollens artikel 8, stk. 2, træder protokollen i kraft for en tiltrædende stat 90 dage efter, at den pågældende stat har deponeret sit ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

For at sikre, at loven træder i kraft samtidig med tidspunktet for ikrafttrædelsen af protokollen for Danmarks vedkommende, foreslås det i stk. 3, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 24. oktober 2011, som ændret senest ved lov nr. 570 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 124 a, stk. 2, indsættes efter »prøver til«: »mellemstor motorcykel,«.

2. I § 124 f indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* For udstedelse af uddannelsesbevis til førere af køretøjer til vejtransport af farligt gods betales 250 kr.

Stk. 3. Det i stk. 2 nævnte beløb reguleres en gang årligt den 1. januar med 2 pct. tillagt tilpasningsprocenten for det gældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste med 10 delvise kronebeløb. Justitsministeriet bekendtgør hvert år, hvilken regulering der skal finde sted.«

§ 2

I lov om fragtaftaler ved international vejtransport, jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 9. september 1986, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »fragtføreren«: »jf. dog stk. 4, 1. pkt.«.

2. I § 6 indsættes som *stk. 3-5*:

»*Stk. 3.* Fragtbreve samt ethvert krav, erklæringer, instrukser, anmodninger, reservationer eller andre former for meddelelser vedrørende opfyldelsen af en fragtaftale kan oprettes elektronisk.

Stk. 4. Oprettelse af et fragtbrev elektronisk, skal fragtbrevet signeres elektronisk af fragtaftalens parter, og oplysningerne i det elektroniske fragtbrev skal være tilgængelige for fragtaftalens parter. Fragtføreren skal på afsenders anmodning udlevere en kvittering for godset samt alle oplysninger, der gør det muligt at identificere forsendelsen og tilgå det elektroniske fragtbrev.

Stk. 5. Den digitale signatur, som skal anvendes, jf. stk. 4, skal være baseret på den gældende OCES-standard eller opfylde kravene i lov om elektroniske signaturer.«

3. I § 8 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Afsenderen kan forsyne fragtføreren med den i stk. 1, litra g anførte fortegnelse ved brug af elektronisk kommunikation, såfremt parterne er enige om procedurer, der gør det

muligt at oprette et link mellem fortegnelsen og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer, at de pågældende dokumenters indhold forbliver fuldstændigt og uændret fra det tidspunkt, hvor de blev dannet.«

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Udover de oplysninger, der følger af §§ 7 og 8, skal et elektronisk fragtbrev indeholde oplysninger om procedurerne for:

- a) udstedelse og levering af det elektroniske fragtbrev,
- b) sikring af, at de i fragtbrevet indeholdte oplysninger forbliver fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring eller visning,
- c) tilføjelse af oplysninger i og ændring af det elektroniske fragtbrev, der sikrer, at det er muligt at identificere alle eventuelle tilføjelser i eller ændringer af det elektroniske fragtbrev, og at de oplysninger, der oprindeligt var indeholdt deri, bevares,
- d) hvordan den part, der skal have de rettigheder, der følger af det elektroniske fragtbrev, kan dokumentere sin adkomst,
- e) afgivelse af bekræftelse af, at der er foretaget levering til modtageren, samt
- f) eventuel erstatning af det elektroniske fragtbrev med et fragtbrev, der er udstedt på anden vis.«

5. I § 14 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Afsenderen kan forsyne fragtføreren med de i *stk. 1* anførte dokumenter ved brug af elektronisk kommunikation, såfremt parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et link mellem de pågældende dokumenter og det elektroniske fragtbrev på en måde, der sikrer, at de pågældende dokumenters indhold forbliver fuldstændigt og uændret fra det tidspunkt, hvor de blev dannet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013, jf. dog *stk. 2* og *3*.

Stk. 2. § 1, nr. 1, træder i kraft den 19. januar 2013.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 2.

Stk. 4. Lovens § 1, nr. 2, finder alene anvendelse i tilfælde af førstegangsudstedelse af uddannelsesbevis som led i eksamen afsluttet efter 1. januar 2013 og i øvrige tilfælde for ansøgninger indgivet efter 1. januar 2013.

Bilag 2

Additional protocol to the convention on the contract for the international carriage of goods by road (CMR) concerning the electronic consignment note

The Parties to this Protocol Being Parties to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva in 19 May 1956,

Desirous of supplementing the Convention in order to facilitate the optional making out of the consignment note by means of procedure used for the electronic recording and handling of data,

Have agreed as follows:

Article 1 Definitions

For the purposes of this Protocol,

«Convention» means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

«Electronic communication» means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

«Electronic consignment note» means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or

Protocol additionel à la convention relative au contrat de transport international de marchandises par route (CMR) concernant la lettre de voiture électronique

Les Parties au présent protocole Étant Parties à la Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route (CMR), faite à Genève, en date du 19 mai 1956,

Désireuses de compléter ladite Convention afin de faciliter l'établissement optionnel de la lettre de voiture par les procédés employés pour l'enregistrement et le traitement électroniques des données,

Sont convenues de ce qui suit:

Article premier Définitions

Aux fins du présent Protocole,

«Convention» signifie la Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route (CMR);

«Communication électronique» signifie l'information enregistrée, envoyée, reçue ou conservée par des moyens électroniques, optiques, numériques ou des moyens équivalents faisant que l'information communiquée soit accessible pour être consultée ultérieurement;

«Lettre de voiture électronique» signifie une lettre de voiture émise au moyen d'une communication électronique par le

Tillægsprotokol til konventionen om fragtaftaler ved international godsbeholdning af landevej (CMR) om det elektroniske fragtbrev

Parterne i denne protokol, Som er parter i konventionen om fragtaftaler ved international godsbeholdning ad landevej (CMR), som blev underskrevet i Genève den 19. maj 1956,

Som ønsker at supplere konventionen med henblik på at lette den valgfri oprettelse af fragtbrev ved hjælp af procedurer til elektronisk registrering og håndtering af data,

Er blevet enige om følgende:

Artikel 1 Definitioner

I denne protokol forstås ved:

«Konventionen»: Konventionen om fragtaftaler ved international godsbeholdning ad landevej (CMR);

«Elektronisk kommunikation»: Oplysninger, som dannes, sendes, modtages eller lagres med elektroniske, optiske, digitale eller lignende hjælpemidler, med det resultat, at oplysningerne bliver tilgængelige og dermed brugbare på et senere tidspunkt;

«Elektronisk fragtbrev»: Et fragtbrev, der ved hjælp af elektronisk kommunikation oprettes af fragtføreren, afsenderen eller en

any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;

«Electronic signature» means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.

Article 2

Scope and effect of the electronic consignment note

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.

2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

Article 3

transporteur, l'expéditeur ou toute autre partie intéressée à l'exécution d'un contrat de transport auquel la Convention s'applique, y compris les indications logiquement associées à la communication électronique sous forme de données jointes ou autrement liées à cette communication électronique au moment de son établissement ou ultérieurement de manière à en faire partie intégrante;

«Signature électronique» signifie des données sous forme électronique qui sont jointes ou liées logiquement à d'autres données électroniques et qui servent de méthode d'authentification.

Article 2

Champ d'application et portée de la lettre de voiture électronique

1. Sous réserve des dispositions du présent Protocole, la lettre de voiture visée à la Convention, ainsi que toute demande, déclaration, instruction, ordre, réserve ou autre communication concernant l'exécution d'un contrat de transport auquel la Convention s'applique, peuvent être établies par communication électronique.

2. Une lettre de voiture conforme au présent Protocole sera considérée comme équivalente à la lettre de voiture visée à la Convention et, de ce fait, aura la même force probante et produira les mêmes effets que cette dernière.

Article 3

anden part med interesse i opfyldelsen af en fragtaftale, som er omfattet af konventionen, og hvori der anføres oplysninger, som er logisk tilknyttet den elektroniske kommunikation i form af vedhæftede bilag, eller som på anden vis er knyttet til den elektroniske kommunikation samtidigt ed eller efter oprettelsen, således at de bliver en del af det elektroniske fragtbrev;

«Elektronisk signatur»: Data i elektronisk form, der er vedhæftet eller logisk knyttet til andre elektroniske data og anvendes som en autentifikationsmetode.

Artikel 2

Det elektroniske fragtbrevs anvendelsesområde og virkning

1. Såfremt andet ikke følger af bestemmelserne i denne protokol, kan de i konventionen omtalte fragtbrev og andre krav, erklæringer, instrukser, anmodninger, reservationer eller andre former for meddelelser vedrørende opfyldelsen af en fragtaftale, der er omfattet af konventionen, oprettes ved hjælp af elektronisk kommunikation.

2. Et elektronisk fragtbrev, som overholder bestemmelserne i denne protokol, anses for at være sidestillet med det fragtbrev, der er omtalt i konventionen, og har derfor samme bevismæssige værdi og de samme virkninger, som det fragtbrev, der er omtalt i konventionen.

Artikel 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:

- (a) is uniquely linked to the signatory;
- (b) is capable of identifying the signatory;
- (c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and
- (d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.

2. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.

3. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.

Authentification de la lettre de voiture électronique

1. La lettre de voiture électronique est authentifiée par les parties au contrat de transport moyennant une signature électronique fiable garantissant son lien avec la lettre de voiture électronique. La fiabilité du procédé de signature électronique est présumée, jusqu'à preuve contraire, lorsque la signature électronique:

- a) Est liée uniquement au signataire;
- b) Permet d'identifier le signataire;
- c) A été créée par des moyens que le signataire puisse garder sous son contrôle exclusif; et
- d) Est liée aux données auxquelles elle se rapporte de telle sorte que toute modification ultérieure des données soit détectable.

2. La lettre de voiture électronique peut aussi être authentifiée par tout autre procédé d'authentification électronique permis par la législation du pays où la lettre de voiture électronique a été établie.

3. Les indications qui y sont inscrites doivent être accessibles à toute personne habilitée à cet effet.

Article 4

Conditions d'établissement de la lettre de voiture électronique

1. La lettre de voiture électronique contient les mêmes indications que la lettre de voiture visée à la Convention.

Autentifikation af det elektroniske fragtbrev

1. Det elektroniske fragtbrev skal autentificeres af fragtaftalens parter ved hjælp af en pålidelig elektronisk signatur, som giver sikkerhed for, at den er knyttet til det elektroniske fragtbrev. Det antages, med mindre andet er bevist, at anvendelsen af en elektronisk signatur er pålidelig, såfremt:

- a) den er entydigt knyttet til underskriveren;
- b) den kan identificere underskriveren;
- c) den genereres med midler, som underskriveren kan bevare den fulde kontrol med, og
- d) den er knyttet til de data, som den vedrører, på en sådan måde, at en hvilken som helst senere ændring af disse data kan opda- ges.

2. Det elektroniske fragtbrev kan også autentificeres ved hjælp af enhver anden form for elektronisk autentifikation.

3. Oplysningerne i det elektroniske fragtbrev skal være tilgængelige for alle parter, som er berettiget dertil.

Artikel 4

Vilkår for oprettelse af det elektroniske fragtbrev

1. Det elektroniske fragtbrev skal indeholde de samme oplysninger som det i konventionen omtalte fragtbrev.

2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.

3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:

a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;

2. Le procédé employé pour l'établissement de la lettre de voiture électronique doit garantir l'intégrité des indications qu'elle contient à compter du moment où elle a été établie pour la première fois sous sa forme définitive. Il y a intégrité des indications lorsque celles-ci sont restées complètes et n'ont pas été altérées, exception faite de tout ajout et de toute modification intervenant dans le cours normal de la communication, de la conservation et de l'exposition.

3. Les indications contenues dans la lettre de voiture électronique peuvent être complétées ou modifiées dans les cas admis par la Convention. La procédure employée pour compléter ou modifier la lettre de voiture électronique doit permettre la détection en tant que telle de tout complément ou toute modification et assurer la préservation des indications originales de la lettre de voiture électronique.

Article 5

Mise en oeuvre de la lettre de voiture électronique

1. Les parties intéressées à l'exécution du contrat de transport conviennent des procédures et de leur mise en oeuvre pour se conformer aux dispositions du présent Protocole et de la Convention, notamment en ce qui concerne :

a) La méthode pour établir et remettre la lettre de voiture électronique à la partie habilitée;
b) L'assurance que la lettre de voiture électronique conservera son intégrité;

2. Proceduren for oprettelsen af det elektroniske fragtbrev skal sikre de i fragtbrevet indeholdte oplysningers integritet fra det tidspunkt, hvor det elektroniske fragtbrev første gang blev dannet i sin endelige form. Integritet anses for at være til stede, når oplysningerne er forblevet fuldstændige og uændrede, bortset fra eventuelle tilføjelser eller ændringer, som opstår i forbindelse med sædvanlig fremsendelse, lagring og visning.

3. Oplysningerne i det elektroniske fragtbrev kan suppleres eller ændres i de tilfælde, som er tilladt i henhold til konventionen. Proceduren for tilføjelse til eller ændring af det elektroniske fragtbrev skal sikre, at det er muligt at identificere alle eventuelle tilføjelser til eller ændringer af det elektroniske fragtbrev, og de oplysninger, der oprindeligt var indeholdt deri, skal bevares.

Artikel 5

Implementering af det elektroniske fragtbrev

1. De parter, der har en interesse i fragtaftalens opfyldelse, skal være enige om procedurerne og deres implementering med henblik på overholdelse af kravene i denne lov, især med hensyn til følgende:

a) Måden, hvorpå det elektroniske fragtbrev oprettes og leveres til den berettigede part;
b) En garanti for, at det elektroniske fragtbrev bevarer sin integritet;

(b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;

(c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;

(d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;

(e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and

(f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.

2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

Article 6

Documents supplementing the electronic consignment note

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.

2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established

c) La façon dont le titulaire des droits découlant de la lettre de voiture électronique peut démontrer qu'il en est le titulaire;

d) La façon dont il est donné confirmation que la livraison au destinataire a eu lieu;

e) Les procédures permettant de compléter ou de modifier la lettre de voiture électronique; et

f) Les procédures de remplacement éventuel de la lettre de voiture électronique par une lettre de voiture établie par d'autres moyens.

2. Les procédures énoncées au paragraphe 1 doivent être mentionnées dans la lettre de voiture électronique et être aisément vérifiables.

Article 6

Documents complétant la lettre de voiture électronique

1. Le transporteur remet à l'expéditeur, à la demande de ce dernier, un récépissé des marchandises et toute indication nécessaire pour l'identification de l'envoi et l'accès à lettre de voiture électronique visée par le présent Protocole.

2. Les documents visés à l'article 6, paragraphe 2, lettre g, et à l'article 11 de la Convention peuvent être fournis par l'expéditeur au transporteur sous forme de communication électronique si ces documents existent sous cette forme et si les parties ont convenu des procédures permettant d'établir un

c) Måden, hvorpå den part, der skal have de rettigheder, der følger af det elektroniske fragtbrev, kan dokumentere sin berettigelse;

d) Måden, hvorpå der afgives en bekræftelse af, at levering til modtageren er foretaget;

e) Procedurene for tilføjelse af oplysninger og ændring af det elektroniske fragtbrev; samt

f) Procedurene for en eventuel erstatning af det elektroniske fragtbrev med et fragtbrev, der er udstedt på anden vis.

2. Procedurene i stk. 1 skal være anført i det elektroniske fragtbrev i lettilgængelig form.

Artikel 6

Dokumenter, der supplerer det elektroniske fragtbrev

1. Efter afsenders anmodning skal fragtføreren til afsenderen aflevere en kvittering for godset samt alle oplysninger, der gør det muligt at identificere forsendelsen og tilgå det elektronisk fragtbrev, som den protokol omhandler.

2. Afsenderen kan forsyne fragtføreren med de dokumenter, der er anført i konventionens artikel 6. stk. 2, litra g, og artikel 11, ved hjælp af elektronisk kommunikation, hvis dokumenterne forefindes elektronisk, og hvis parterne er enige om procedurer, der gør det muligt at oprette et

between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

FINAL PROVISIONS

Article 7

Signature, ratification, accession

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to or Parties to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.

2. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 27 to 30 May 2008 inclusive and after this date, at United Nations Headquarters in New York until 30 June 2009 inclusive.

3. This Protocol shall be subject to ratification by signatory States and open for accession by non-signatory States, referred to in paragraph 1 of this article, which are Parties to the Convention.

4. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference and which have acceded to the Convention may become Parties to this Protocol by acceding there to after its entry into force.

lien entre ces documents et la lettre de voiture électronique visée par le présent Protocole dans des conditions de nature à en garantir l'intégrité.

DISPOSITIONS FINALES

Article 7

Signature, ratification, adhésion

1. Le présent Protocole sera ouvert à la signature des États qui sont signataires de la Convention ou y sont Parties et qui sont soit membres de la Commission économique pour l'Europe, soit admis à cette Commission à titre consultatif conformément au paragraphe 8 du mandat de cette Commission.

2. Le présent Protocole sera ouvert à la signature à Genève du 27 au 30 mai 2008 inclus et, après cette date, au siège des Nations Unies à New York jusqu'au 30 juin 2009 inclus.

3. Le présent Protocole sera sujet à ratification par les États signataires et ouvert à l'adhésion des États non signataires, visés au paragraphe 1 du présent article, qui sont Parties à la Convention.

4. Les États susceptibles de participer à certains travaux de la Commission économique pour l'Europe en application du paragraphe 11 du mandat de cette Commission et qui ont adhéré à la Convention peuvent devenir Parties au présent Protocole en y adhérant après son entrée en vigueur.

link mellem de pågældende dokumenter og det elektroniske fragtbrev, som er omhandlet i denne protokol, på en måde der sikrer deres integritet.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 7

Undertegnelse, ratifikation og tiltrædelse

1. Denne protokol er åben for undertegnelse af stater, der har undertegnet eller er parter i konventionen, og som enten er medlemmer af Den Økonomiske Kommission for Europa, eller som efter afsnit 8 i kommissionens direktiver kan deltage i kommissionens arbejde som rådgivende.

2. Denne protokol er åben for undertegnelse i Genève fra den 27. til og med den 30. maj 2008 og derefter i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York til og med den 30. juni 2009.

3. Denne protokol skal ratificeres af de stater, der har undertegnet den, og være åben for tiltrædelse af de i stk. 1 ovenfor omtalte stater, der ikke har undertegnet protokollen, og som er parter i konventionen.

4. Lande, som efter afsnit 11 i kommissionens direktiver kan deltage i visse af kommissionens arbejder, og som har tiltrådt konventionen, kan blive parter i denne protokol ved at tiltræde den efter dens ikrafttræden.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

6. Any instrument of ratification or accession, deposited after the entry into force of an amendment to this Protocol adopted in accordance with the provisions of Article 13 hereafter, shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 8

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 7, paragraph 3, of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 9

Denunciation

1. Any Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

5. La ratification ou l'adhésion sera effectuée par le dépôt d'un instrument auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

6. Tout instrument de ratification ou d'adhésion, déposé après l'entrée en vigueur d'un amendement au présent Protocole adopté conformément aux dispositions de l'article 13 ci-après, est réputé s'appliquer au Protocole tel que modifié par l'amendement.

Article 8

Entrée en vigueur

1. Le présent Protocole entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour après que cinq des États mentionnés au paragraphe 3 de l'article 7 du présent Protocole auront déposé leur instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chaque État qui le ratifiera ou y adhérera après que cinq États auront déposé leur instrument de ratification ou d'adhésion, le présent Protocole entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra le dépôt de l'instrument de ratification ou d'adhésion dudit État.

Article 9

Dénonciation

1. Toute Partie pourra dénoncer le présent Protocole par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

5. Ratifikation eller tiltrædelse sker ved at deponere et instrument hos De Forenede Nationers generalsekretær.

6. Ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter, der deponeres efter ikrafttræden af en ændring til protokollen, som er vedtaget i henhold til bestemmelserne i artikel 13 nedenfor, anses for at gælde for protokollen, således som den foreligger ændret.

Artikel 8

Ikrafttræden

1. Denne protokol træder i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter, at fem af de i protokollens artikel 7, stk. 3, nævnte stater har deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter.

2. For stater, som ratificerer eller tiltræder konventionen, efter at fem stater har deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter, træder protokollen i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter, at staten har deponeret sit ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 9

Opsigelse

1. Enhver part kan opsigte denne protokol ved meddelelse til De Forenede Nationers generalsekretær.

2. Denunciation shall take effect 12 months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any State which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 10
Termination

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 11
Dispute

Any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 12
Reservations

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-

2. La dénonciation prendra effet 12 mois après la date à laquelle le Secrétaire général en aura reçu notification.

3. Tout État qui cessera d'être Partie à la Convention cessera à la même date d'être Partie au présent Protocole.

Article 10
Abrogation

Si, après l'entrée en vigueur du présent Protocole, le nombre de Parties se trouve, par suite de dénonciations, ramené à moins de cinq, le présent Protocole cessera d'être en vigueur à partir de la date à laquelle la dernière de ces dénonciations prendra effet. Il cessera également d'être en vigueur à partir de la date à laquelle la Convention elle-même cessera d'être en vigueur.

Article 11
Différend

Tout différend entre deux ou plusieurs Parties touchant l'interprétation ou l'application du présent Protocole que les Parties n'auraient pu régler par voie de négociations ou par un autre mode de règlement pourra être porté, à la requête d'une quelconque des Parties intéressées, devant la Cour internationale de Justice, pour être tranché par elle.

Article 12
Réserves

1. Tout État pourra, au moment où il signera ou ratifiera le présent Protocole ou y adhérera, déclarer, par une notification adressée au

2. En opsigelse træder i kraft tolv måneder efter den dato, hvor generalsekretæren har modtaget meddelelse om opsigelsen.

3. En stat, der ophører med at være part i konventionen, ophører samtidig med at være part i denne protokol.

Artikel 10
Ophør

Hvis antallet af parter efter denne protokols ikrafttræden som følge af opsigelser falder til mindre end fem, træder protokollen ud af kraft fra den dag, da den sidste af disse opsigelser får virkning. Protokollen træder ligeledes ud af kraft fra den dag, hvor konventionen træder ud af kraft.

Artikel 11
Uenigheder

Uenigheder mellem to eller flere parter om denne protokols fortolkning eller anvendelse, som parterne ikke har kunnet bilægge ved forhandling eller på anden måde, kan efter anmodning af en af de pågældende parter henvises til afgørelse ved Den Internationale Domstol.

Artikel 12
Forbehold

1. En stat kan ved undertegnelsen eller ratifikationen eller tiltrædelse af denne protokol ved en meddelelse til De Forenede

General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 11 of this Protocol. Other Parties shall not be bound by article 11 of this Protocol in respect of any Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 13

Amendments

1. Once this Protocol is in force, it may be amended according to the procedure defined in this article.

2. Any proposed amendment to this Protocol presented by a Party to this Protocol shall be submitted to the Working Party on Road Transport of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for consideration and decision.

3. The Parties to this Protocol shall make all possible efforts to achieve consensus. If, despite these efforts, consensus is not reached on the proposed amendment, it shall require, as a last resort, for adoption a two-thirds majority of Parties present and voting. A proposed amendment adopted either by consensus or by a two-thirds majority of Parties

Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qu'il ne se considère pas lié par l'article 11 du présent Protocole. Les autres Parties ne seront pas liées par l'article 11 du présent Protocole envers toute Partie qui aura formulé une telle réserve.

2. La déclaration visée au paragraphe 1 du présent article pourra être retirée à tout moment par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

3. Aucune autre réserve au présent Protocole ne sera admise.

Article 13

Amendements

1. Une fois qu'il sera entré en vigueur, le présent Protocole pourra être amendé suivant la procédure définie au présent article.

2. Toute proposition d'amendement au présent Protocole présentée par une Partie à ce Protocole sera soumise au Groupe de travail des transports routiers de la Commission économique pour l'Europe des Nations Unies (CEE-ONU) aux fins d'examen et de décision.

3. Les Parties au présent Protocole feront tous les efforts possibles pour parvenir à un consensus. Si, malgré ces efforts, aucun consensus n'est obtenu sur l'amendement proposé, ce dernier nécessitera, en dernier ressort, pour son adoption, une majorité des deux tiers des Parties, présentes et votantes. La proposition d'amendement adoptée soit par consensus soit par la majori-

Nationers generalsekretær erklære, at den ikke anser sig for bundet af artikel 11 i protokollen. Andre parter er ikke bundet af artikel 11 i protokollen i forholdet til nogen part, som har afgivet et sådant forbehold.

2. Den i stk. 1 ovenfor omhandlede erklæring kan til enhver tid trækkes tilbage ved meddelelse herom til De Forenede Nationers generalsekretær.

3. Ingen andre forbehold over for denne protokol er tilladt.

Artikel 13

Ændringer

1. Når denne protokol er trådt i kraft, kan den ændres i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i denne artikel.

2. Enhver ændring af protokollen, som en part i protokollen foreslår, afleveres til arbejdsgruppen om vejtransport under FN's Økonomiske Kommission for Europa (UNECE) med henblik for behandling og afgørelse.

3. Parterne i denne protokol bestræber sig så vidt muligt på at opnå konsensus. Hvis der trods disse bestræbelser ikke opnås konsensus vedrørende en foreslået ændring, skal der som en sidste udvej være et flertal på to tredjedele af de tilstedeværende og stemmeberettigede parter, der stemmer for ændringen. En foreslået ændring, som vedtages ved

shall be submitted by the secretariat of the United Nations Economic Commission for Europe to the Secretary-General to be circulated for acceptance to all Parties to this Protocol, as well as to signatory States.

4. Within a period of nine months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Party may inform the Secretary-General that it has an objection to the amendment proposed.

5. The proposed amendment shall be deemed to have been accepted if, by the end of the period of nine months foreseen in the preceding paragraph, no objection has been notified by a Party to this Protocol. If an objection is stated, the proposed amendment shall be of no effect.

6. In the case of a country which becomes a Contracting Party to this Protocol between the moment of notification of a proposal for amendment and the end of the nine-month period foreseen in paragraph 4 of this article, the secretariat of the Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe shall notify the new State Party about the proposed amendment as soon as possible. The latter may inform the Secretary-General before the end of this period of nine months that it has an objection to the proposed amendment.

rité des deux tiers des Parties sera soumise par le secrétariat de la Commission économique pour l'Europe des Nations Unies au Secrétaire général qui la communiquera pour acceptation à toutes les Parties au présent Protocole, ainsi qu'aux États signataires.

4. Dans un délai de neuf mois à compter de la date de la communication par le Secrétaire général de la proposition d'amendement, toute Partie pourra faire connaître au Secrétaire général qu'elle a une objection à l'amendement proposé.

5. L'amendement proposé sera réputé accepté si, à l'expiration du délai de neuf mois prévu au paragraphe précédent, aucune objection n'a été notifiée par une Partie à ce Protocole. Si une objection est formulée, l'amendement proposé restera sans effet.

6. Au cas où un pays serait devenu Partie contractante à ce Protocole entre le moment de la notification d'une proposition d'amendement et l'expiration du délai de neuf mois visé au paragraphe 4 du présent article, le secrétariat du Groupe de travail des transports routiers de la Commission économique pour l'Europe notifiera le plus tôt possible l'amendement proposé au nouvel État Partie. Ce dernier pourra, avant l'expiration de ce délai de neuf mois, faire connaître au Secrétaire général qu'il a une objection à l'amendement proposé.

konsensus eller ved et flertal på to tredjedele af parterne, skal af sekretariatet for De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa fremsende til generalsekretæren med henblik på fordeling til alle parter i denne protokol samt stater, der har underskrevet protokollen, således at de kan godkende ændringerne.

4. En part kan meddele generalsekretæren, at parten har en indsigelse mod den foreslåede ændring, inden ni måneder fra den dag, hvor den foreslåede ændring er fremsendt fra generalsekretæren.

5. Den foreslåede ændring anses for at være godkendt, hvis der ikke er modtaget meddelelse om indsigelser fra nogen parter i protokollen inden udløbet af de i stk. 4 ovenfor omtalte ni måneder. Hvis der modtages en indsigelse, får den foreslåede ændring ingen virkning.

6. Hvis et land bliver kontraherende part i denne protokol mellem tidspunktet for meddelelse af et ændringsforslag og udløbet af den i stk. 4 omtalte ni måneders periode, oplyser sekretariatet for arbejdsgruppen om vejtransport under FN's Økonomiske Kommission for Europa snarest muligt den nye art om den foreslåede ændring. Sidstnævnte kan inden udløbet af de ni måneder meddelelse generalsekretæren, at parten har en indsigelse mod den foreslåede ændring.

7. The Secretary-General shall notify, as soon as possible, all the Parties of objections raised in accordance with paragraphs 4 and 6 of this Article as well as of any amendment accepted according to paragraph 5 above.

8. Any amendment deemed to have been accepted shall enter into force six months after the date of notification of such acceptance by the Secretary-General to Parties.

Article 14

Convening of a diplomatic conference

1. Once this Protocol is in force, any Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one fourth of the Parties to this Protocol notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Par-

7. Le Secrétaire général notifiera le plus tôt possible, à toutes les Parties au présent Protocole, les objections formulées en application des paragraphes 4 et 6 du présent article ainsi que tout amendement accepté conformément au paragraphe 5 ci-dessus.

8. Tout amendement réputé accepté entrera en vigueur six mois après la date de sa notification par le Secrétaire général aux Parties.

Article 14

Convocation d'une conférence diplomatique

1. Une fois que le présent Protocole sera entré en vigueur, toute Partie pourra, par notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, demander la convocation d'une conférence à l'effet de réviser le présent Protocole. Le Secrétaire général notifiera cette demande à toutes les Parties et convoquera une conférence de révision si, dans un délai de 4 mois à dater de la notification adressée par lui, un quart au moins des Parties au présent Protocole lui signifient leur assentiment à cette demande.

2. Si une conférence est convoquée conformément au paragraphe précédent, le Secrétaire général en avisera toutes les Parties et les invitera à présenter, dans un délai de trois mois, les propositions qu'elles souhaiteraient voir examiner par la Conférence. Le Secrétaire général communiquera à toutes les

7. Generalsekretæren oplyser snarest muligt samtlige parter om indsigelser, som er fremsat i overensstemmelse med denne artikels stk. 4 og 6, og om ændringer, der er godkendt i henhold til stk. 5 ovenfor.

8. En ændring, som anses for at være godkendt, træder i kraft seks måneder efter, at generalsekretæren har oplyst parterne om godkendelsen.

Artikel 14

Indkaldelse til diplomatisk konference

1. Når denne protokol er trådt i kraft, kan enhver part ved underretning til De Forenede Nationers generalsekretær anmode om, at der må blive indkaldt en konference til revision af protokollen. Generalsekretæren underretter alle parter om anmodningen og indkalder til en konference om revision af protokollen, hvis mindst en fjerdedel af parterne i protokollen inden fire måneder efter dagen for underretningen fra ham har meddelt, at de tiltræder anmodningen.

2. Når der i overensstemmelse med stk. 1 indkaldes til en konference, underretter generalsekretæren alle parter derom og opfordrer dem til inden tre måneder at fremkomme med de forslag, som de ønsker, at konferencen skal behandle. Generalsekretæren tilsender mindst tre måneder før

ties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Article 15

Notifications to States

In addition to the notifications provided for in Articles 13 and 14, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in Article 7, paragraph 1, above, and the States which have become Parties to this Protocol in accordance with paragraphs 3 and 4 of Article 7, of:

- a) Ratifications and accessions under Article 7;
- b) The dates of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- c) Denunciations under Article 9;
- d) The termination of this Protocol in accordance with Article 10;
- e) Declarations and notifications received in accordance with Article 12, paragraphs 1 and 2.

Article 16

Depositary

The original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified true copies thereof to all the States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Parties l'ordre du jour provisoire de la Conférence, ainsi que le texte de ces propositions, trois mois au moins avant la date d'ouverture de la Conférence.

3. Le Secrétaire général invitera à toute conférence convoquée conformément au présent article tous les États visés aux paragraphes 1, 3 et 4 de l'article 7 du présent Protocole.

Article 15

Notifications aux états

Outre les notifications prévues aux articles 13 et 14, le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifiera aux États visés au paragraphe 1 de l'article 7 ci-dessus, ainsi qu'aux États devenus Parties au présent Protocole en application des paragraphes 3 et 4 de l'article 7:

- a) Les ratifications et adhésions en vertu de l'article 7;
- b) Les dates auxquelles le présent Protocole entrera en vigueur conformément à l'article 8;
- c) Les dénonciations en vertu de l'article 9;
- d) L'abrogation du présent Protocole conformément à l'article 10;
- e) Les déclarations et notifications reçues conformément aux paragraphes 1 et 2 de l'article 12.

Article 16

Dépositaire

L'original du présent Protocole sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en transmettra des copies certifiées conformes à tous les États visés aux paragraphes 1, 3 et 4, de l'article 7 du présent Protocole.

dagen for konferencens åbning alle parter den foreløbige dagsorden for konferencen og teksten til de fremkomne forslag.

3. Generalsekretæren indbyder alle de i artikel 7, stk. 1, 3 og 4 ovenfor anførte stater til enhver konference, der afholdes i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel 15

Underretninger til staterne

De Forenede Nationers generalsekretær sender foruden de i artikel 13 og 14 nævnte underretninger meddelelse til de i artikel 7, stk. 1, nævnte stater og de stater, som er blevet parter i denne protokol i henhold til artikel 7, stk. 3 og 4, vedrørende:

- a) Ratifikationer og tiltrædelser efter artikel 7;
- b) Tidspunkter for protokollens ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 8;
- c) Opsigelser efter artikel 9;
- d) Protokollens ophørt i overensstemmelse med artikel 10;
- e) Erklæringer og meddelelser modtaget i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1 og 2.

Artikel 16

Depositar

Originalen til denne protokol deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær, som oversender bekræftede afskrifter deraf til hver af de i artikel 7, stk. 1, 3 og 4, ovenfor nævnte stater.

4 de l'article 7 du présent Protocole.

DONE at Geneva, this twentieth day of February two thousand and eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

FAIT à Genève, le vingt février deux mille huit, en un seul exemplaire, en langues anglaise et française, les deux textes faisant également foi.

Udfærdiget i Genève, den tyvende februar to tusinde og otte, i ét originalt eksemplar på engelsk og fransk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.